

Daniel Sørensen Kaae og Anders Sørensen, Edslev, Morten Poulsen, Stautrup og Eskel Jensen, Wiby vidner, om der har været beboelse på en tom grund uden for Brobjerg port før svenskekrigen.

Marselisborg Birketing B 56 E-1 F. 1721-1728. Fol. 142 b til 145 a. Landsarkivet i Viborg.

Onsdagen efter Pinse Helligt

Den 7de Juny Ao. 1724.

Bierkedommeren, tingskriveren og 8te ting hører nemblig Rasmus Sørensen, Poul Jensen, Steffen Jensen, Niels Sørensen, Michel Poulsen, Jens Spare, Christen Michelsen og Ouge Nielsen alle i Wormslef.

Rasmus Knudsen i Terp møtte og begierte sin sag i rette contra hans svoger Jens Bunde i Liisberg som til i dag wahr opsatt, og begieret dend endnu opsatt i 14 dage i henseende til endelse. Hans svoger og hand i mindelighed dend at kand? af...? huilket og blef consenteret, sagen opsatt i 14 dage. Seign. Niels Nielsen af Aarhus paa siegn. Hans Buchstrup ibm hans veigne og hans præssense fremkom for retten og producerede tvende skriftlige stefninger af bevis? dommeren udsted, huilken med een forkyndelse paa skrifues og protokolleres, som og skeede og liuder saaledis, dernest blef 3de gange liudelig paa raabt om nogen wahr som her til eller imod kunde hafue at svare men ingen sig indfandt huor da Niels Nielsen i anledning af stefnings mændenes paa tegning paa stefnemaallen fremstillede for retten 2de goede mænd og indvaanere af Aarhus som formedelst de er syge og sengeliggende mænd, icke kunde komme til tinget, hafde i anledning af loven, veret hos dennem i deres huuse og af hørt deres vidnesbyrd, nembl. Jørgen Henrichsen og Anders Jensen Sælling, huilke først forklarede at da de samme vidnesbyrd afhørte vahr de 2de mænd med dem paa huer sted ofuer wæringes nembl. hos Daniel Kaae og Anders Sørensen i Edslef der med hafde de Peder Andersen og Michel Ollesen begge ibm. og hos Morten Povelsen i Stautrup da de toug hans vidne. Vahr ofr verinde Erich Pedersen af Stautrup og Christen Pedersen af Wiibye, hvilke alle 4re ofuer werende persohner og nu foer retten wahr til stede for wed deris lovlig eed at constantere huis bemelte 2de mænd af Aarhus hafr for rettet og bekommet til svar saa vel tillige at udstaa examine med huis spørsmaller til dennem der om af parterne kand blifve giort, vidnes byrderne hafr mændene under de for retten oplæste og det end ydermerre ved der som hafde veret ofr verindes, og hørt vidnernes ud sigende som laa paa deris seng, huilket skriftlig for forfattede vidnesbyrd lyder, som her efter vorder indført. Niels Nielsen til spurte mændene, om der vahr nogen af parterne, eller andre paa deris veigne ofr verindes eller tilstede dend tid at de afhørtes for forskrefne vidnesbyrd, som de hafuer afhiemplet, huor til de svarede nei, der vahr slet ingen af parterne eller nogen paa deris vegne ofver verinde der ved. 2det: Til spurt om de self hafde for fattet samme vidnes byrd i pænen eller andre det for dennem hafr consiperet, mændene svarede de hafde consiperede og for-fattet det self, begge saadant som mændene det for dennem hafver forklaret, og de det forfattet hafr og har de self baade skrefuen og reen skrefuen det saaledis som det er og indholden i sig self udvi-iser. Eskel Jensen i Wiibye vandt med op ragte fingre og eed efter loven saaledes at hand er 76 aar gammel og kand mindes at der i nogle aar, efter den svenske krig, da polakkerne og branden-borgerne var her i landet og dref dennem ud, laae der gammel afbrendt tømmer, saavel som steen og kalk af bygninger som hafde stoed paa stædet, og der stoed støcker af ofne og skorstene, saavel og leder med meget mere som var ødde og laae paa hin anden, huilket hand saae med sine øigne mange gange i nogle aar efter bemelte krig, naar hand kiørte ind og ud af byen Aarhus og vahr stedet huor samme laae, paa dend plads Hans Buchtrup nu tilhøre, uden for dend gaard Christen Nielsen Saabye nu iboer, men huor nær samme biugning hafde staaed ud til dend vei som gaar fra Brobjerg til Mindet kunde hand icke egentlig erindre sig, fordi hand icke saa nøye hafde gifuen agt derpaa, men forklarede ellers, at hands sl. fader og andre gamle folk hafde sagt for ham at der hafde stoed

en biugning ud til Mølgdyden paa dend vester side og til Minde vejen paa dend øster side, vider ved hand icke sig der om at erindre. Huor paa hand af retten blef demitered. Efter huilket som nu er pasered Niels Nielsen vahr tings vinde begierende som og blef udsted No 18 act? Jens Lauridsen Mørch Aarhus birchedommer ved Marselisborg Biercheting gjør vitterligt at for sig? Hafuer andraget Hans Jensen Buchtrup borger og handelsmand i forn. Aarhus huorledes hand høylig skal vere for aarsaget nest kommende dend 7 og 13de juny ved bemelte ting at høre vidnesbyrd, attester og andre bevisligheder angaaende hans bygnings plads ved Brobierigs port at der paa til forn har staaet biugning, saa vit hand har begyndt at sætte biugning, item Ved og omliggende jorder og vejes beskaffenhed indhegninger og om gange, med det huus der af dependerer, til huis anførelse dette stefnemaal insunieris for vel edle og vel vise borgmestre og raad her i Aarhus om de der til eller imod behagge noget at lade svare i Aarhus den 23 maj 1724. (L.S.)

Indbemelte stefne maal hafver vi under skrefuen lovligen for kündigt for saa vel Eder og velviise hr. borgmestre og raad udi Aarhus alle till huus og boepell, og talte vi med borgmester Winter, borgmester Basballe, raadmand Oluf Sørensens kiereste, raadmand Thomas Michelsens tienner, Michel Lauersens og raadmand Bernt Holmsteds kiereste og lefverede en huer af dennem copie: bekrefter vi saa sandt hielp os Gud og hans hellige ord: Aarhus den 23 maj 1724: Jørgen Henrichsen, Anders Jensen Sælling.

Jens Lauridsen Mørch i Aarhus Bierkedommer ved Marselisborg Bierketing gjør vitterlig at for mig hafr andraget siegn. Hans Jensen Buchtrup huorledes hand vere foraarsaget til forn. Bierketings rett nest kommende 7de juny at lade indvarsle Eder Morten Poulsen i Stautrup, Daniel Kaae og Anders Sørensen af Edslef samt Eskel Jensen af Wiibye, en huer for sig sandferdige vidne ved ed efter loven at hiemble og spørmaal at til svare alt angaaende hvad om huer viit der har staaet bygning til forn for Brobjerg port ved Aarhus nu staar, østen for fuortet eller Adel veien, med alt huis der af kand dependere og i for retten blef tilspurt om, der efter seign. Hans Buchtrup, borger og handelsmand i Aarhus agter it lovlig tings vinde at er huerfue. Aarhus den 27 maj 1724 (L:S). Denne stefning hafr vi underteignede i dag lovlig forkündigt for alle de udi meldte og talt med dennem self ved huus og boepel, undtagen Daniel Kaae i Edslef, huor vi talt med hans koene som sagde vi kunde icke komme hendis mand i tale, hun skulle nok sigge ham det, ellers blef os svaret paa huer sted at mændene vahr saa svage at de icke kunde komme fra deris senge, meget mindre til tinget, undtagen Eskel Jensen i Wiibye, huilket vi bekreftte saa sandt hielp os Gud og hans hellige ord. Actum ut Supra.

Jens Knudsen, Otte Hansen begge af Aarhus.

Ao. 1724 den 29 maj. Var vi efterskrefne i Aarhus efter seign. Hans Jensen Buchtrupis begiering udi Edslef bye, i Kolt sogn, at anhøre Daniel Sørensen Kaae og Anders Sørensen begge boende i Edslef, huad dennem vahr vidende at kunde mindes om dend bygnings-plads uden for Brobierrigs port, og vandt da bemeldte 2de mænd for os som de laae paa deris seng med opragte fingr, udi Peder Andersen og Michel Ollesen af Edslef derris ofur verelse, saaledis somefterfølge Daniel Sørensen Kaae i Edslef, udi hans 90 aar. Vandt saaledes at hannem er vel bevidst, at der har staaet biugning udenfor det sted som Brobierrig ved Aarhus nu er, langs ud mod Adel veigen, lige ud til den vej som gaar fra Alveigen neer ad Mindet til, paa en eller tov faufne nær til samme vej til dend tid, suensken kom her ind, skød der ild paa dend gaard som hand nu er i, og hans forældre da beboede og brendte dend op, der for maatte hans forældre og ham, tage det di hafde og fløtte til Aars med, saa var de i Aars udi trei aar hos en kræmmer hed Ofve Edslef som boede paa Brobierig paa det sted borgmester Malling byggede de boede som det staar end nu der blef de til suensken drog ud igien, men i den krig, da blef de huuse lagt øde som Zidse Duues boede i, og paa Michel

Bruuns gaard som vahr dend yderste, nest ved Mind vejen, saa boede der Inden for igen en koenne heede Anne Held Knudsen? og en mand heede Rasmus Siimensen, huilke hand kiente saa viste hand og at der samme tid stoed en bygning vester for veien ligge imod, vesten til dend vei som gaar ved lild Møllen, der kiendte hand en slagter koenne heede Dorthe Hugger koeenes. Anders Sørensen i Edslef vidner, udi Peder Andersen og Michel Ollesens of verelse at hand kan mindes og ved det self samme som Daniel Sørensen Kaae hafr vundet, og ej vider, huilket hand paa sin seng i svagheit for os endelig bekræftede Morten Povelsen i Stautrup i hands alders 85 aar, sengeliggende med sin fulde fornøft og forstand, udi Erich Pedersen af Stautrup og Christen Pedersen af Wiibyere deres overværelse, vandt ved sin ed med op ragte fingr som efter følger, at som hand vahr stefnet til Marsellisborg Bircheting for at vidne huor lunge hand kunde mindes der har stoed bygning uden for Broeberrigs port ved Aars nu staar, og hand icke er saa frisk at hand kand taale at komme til tinget, saa vahr dette hans sandferdig vidnesbyrd, som hand bekræftede, at kunde mindes, og saa med sine øjne i hans ungdoms tiid, baade før og efter den suenske krig, da polakkerne og brandenborgerne vahr her i landet og dref suensken ud, at der stoed bygning før suensken kom i landet langs med Alveien ved en plads paa 7 allen nær den vei som løber fra fuortet, ved Mindet till øster paa, og kiendte hand af de folk der boede, nemlig Søren Duuesens enke ved nafn Zidse Duues saa og Michel Bruun? Samme huuse blef øde i samme krig, men huis stederne med steene og brendt tømmer stoeds til samme nogle aar efter fienderne til sammen vahr borte paa den anden siide der imod, uden for som Rasmus Taarup nu bor, der stoed og huuse, og boede i et af dem en slagter koenne, som de kalt Dorethe Hugger koenne, mens huor langt huusene gik ud paa den siide, kunde hand ikke egentlig erindre, men der vahr noget imellem vejen og huusene, vider der om vahr hand icke bevist, eller kunde erindre, at vi dette saaleedes som for er anført. Hafr for rettet, og bekommet de vidnesbyrd af for bemeldte mænd, ved og under deris coporlig ed, som an ført, og at di vahr eld gamle, svage og sengeliggende, dog ved fuld kommen fornøft og forstand, det bekræfter vi saa sandt hielp os Gud, og hans hellige ord. Actum ut Supra. Jørgen Henrichsen, Anders Jensen Sælling.